

Aprèn català parlant amb la intel·ligència artificial

Guia de conversa amb ChatGPT
per a l'acollida lingüística

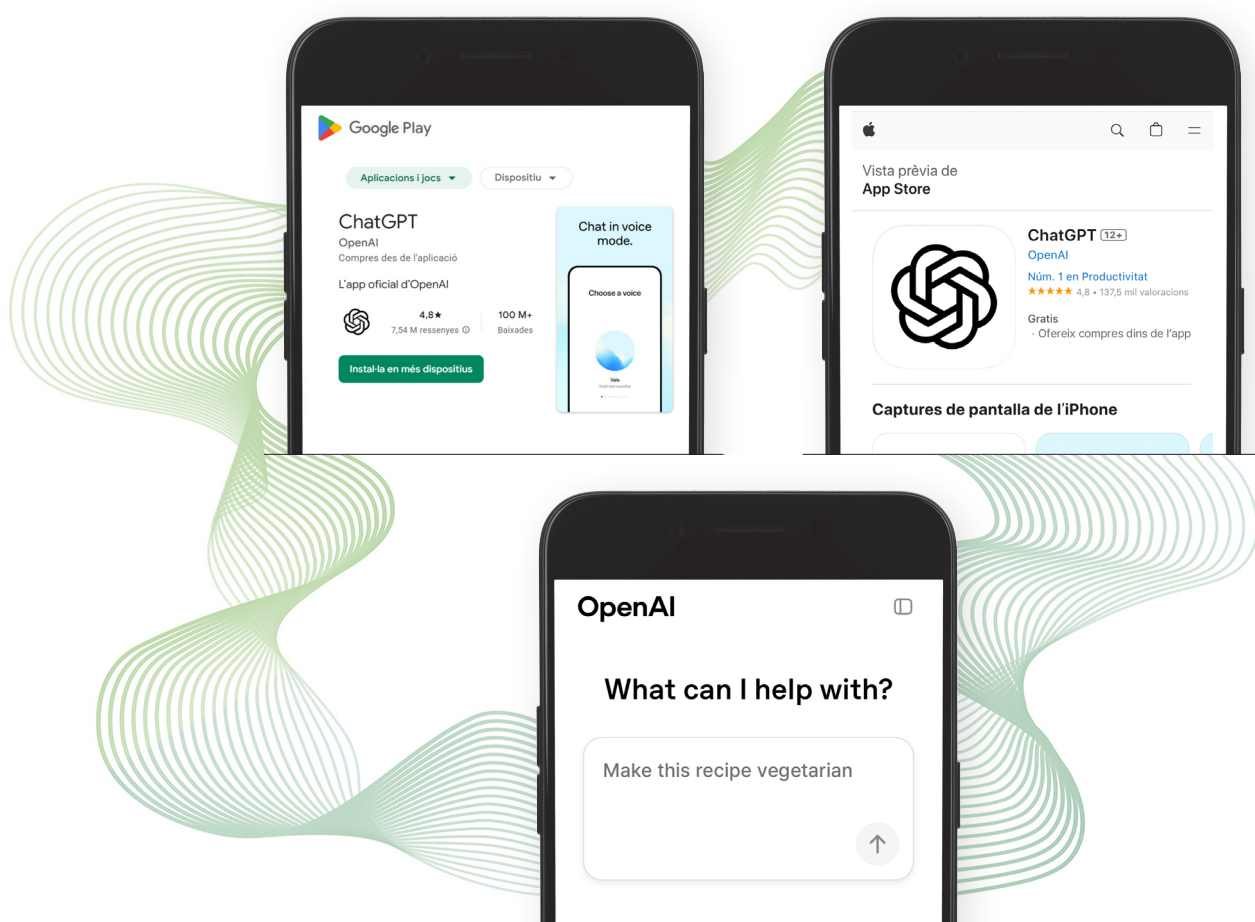

Sumari

Per on començar	pàg.	3
Per pensar-hi abans de llançar-se a conversar	pàg.	4
Conversar oralment per aprendre llengua catalana	pàg.	6
Per obtenir informació mentre converseu	pàg.	12
Llança-t'hi com el Juan!	pàg.	15
Crèdits	pàg.	17

Per on començar

Hi ha moltes eines d'intel·ligència artificial, informa-te'n bé i selecciona. Si has triat ChatGPT, descarrega't al dispositiu mòbil l'aplicació de ChatGPT i registra-t'hi gratuïtament. També pots accedir a ChatGPT i registrar-t'hi de franc des del web (openai.com).

Per parlar amb ChatGPT fes servir la icona negra d'àudio que veus al costat dret del peu de la interfície de treball. **L'aplicació detectarà automàticament la llengua** en què parles. Explora les diverses opcions que t'ofereix ChatGPT, entre les quals hi ha, per exemple, tornar a sentir les respostes que et dona.

Per pensar-hi abans de llançar-se a conversar

Si vols obtenir bones respostes de ChatGPT convé que li donis context: que li diguis quin rol ha d'adoptar, qui ets, quins objectius tens... Assegura't, però, que no li proporciones dades sensibles, sobretot personals. Recorda que tens l'opció de gestionar el que vols que ChatGPT recordi de tu.

Si encara t'has de familiaritzar amb el català, pots donar instruccions a ChatGPT en la teva llengua habitual (anglès, castellà, francès, portuguès, èuscar...). **Recorda que pots indicar-li que et respongui en una llengua diferent de la que tu utilitzes.** Quan et vegis amb cor de començar a parlar en català, fes-lo servir. Si no t'expresses del tot bé, ChatGPT prova d'endevinar què vols dir.

Exemples

- Com que encara no sé gaire català, de moment em comunicaré amb tu en francès.
- Ja em sento molt més segur en l'ús de la llengua catalana, des d'ara començaré a fer-la servir en les converses amb tu.
- Vull que em contestis sempre en català; necessito familiaritzar-me amb la llengua. M'ajudaràs en el meu propòsit d'immersió en el català per seguir les classes en aquesta llengua a la universitat.
- Encara que jo et doni instruccions en romanès, m'has de contestar sempre en català, si no t'indico el contrari.

De vegades ChatGPT oblida alguna condició que has establert per a la conversa (algun aspecte del seu rol, el nivell de dificultat de la llengua de les respostes, la llengua que ha de fer servir...) i li ho has de recordar.

Exemples

- Sembla que has oblidat que ets un voluntari lingüístic de català, oi?
- Veig que has passat a respondre en una altra llengua sense que t'ho hagi dit. Recorda que m'has de respondre sempre en català.
- No oblidis que necessito que facis servir un llenguatge senzill, propi d'un nivell bàsic de llengua catalana.

- Aprofita que **ChatGPT també et mostra per escrit el text de la conversa per veure la correspondència entre l'escrit i l'oral en català.**
- ChatGPT desa les converses i pots reprendre, doncs, diàlegs anteriors. És una opció interessant, perquè parles amb un ChatGPT entrenat en el tema de la conversa i que fàcilment pot donar respostes més afinades.
- No et conformis amb la primera resposta de ChatGPT. Pots plantejar-li una pregunta de diferents maneres, o bé demanar-li respostes diferents per anar més a fons en el que t'interessa. Si les preguntes que li fas són molt genèriques, les respostes també ho seran, i potser trobaràs la informació poc completa.

Exemples

- T'ho preguntaré d'una altra manera...
- Podries donar-me una resposta més precisa?

Conversar oralment per aprendre llengua catalana

ChatGPT pot cometre errors de llengua. No fa servir la llengua com ho fa una persona que sap català; per utilitzar-la analitza molts textos, n'extreu patrons i els aplica en les converses. Tot i que el volum de dades amb què s'ha entrenat en català és prou gran, no ho és tant com en altres llengües com ara l'anglès, llengua en la qual comet menys errors. És possible, a més, que no et respongui acuradament preguntes de reflexió sobre la llengua. Contrasta les respostes, doncs, amb l'opinió dels parlants, i consulta eines específiques de llengua. Si demanes a ChatGPT que et corregeixi textos, tingues en compte que alguns dels errors li passen desapercebuts i que té una tendència general a voler-te complaure i dir-te que ho fas bé.

En la primera interacció que hi tinguis, delimita el rol de ChatGPT d'acord amb el teu propòsit d'aprendre català conversant i els teus objectius específics d'aprenentatge de llengua.

Exemples

- Soc un estudiant de llengua catalana de nivell bàsic (A2). Per mitjà de les converses amb tu, que vols ensenyar-me l'idioma, vull anar progressant en l'aprenentatge del català.
- Posa't en el paper d'un voluntari lingüístic de català, o sigui, d'una persona que vol ajudar-ne una altra a aprendre la llengua a través de converses senzilles. Si veus que faig errors, corregeix-me i ofereix-me suggeriments de millora sense trencar el ritme de la conversa.
- Ets un docent expert en llengües. Em pots indicar quins són els continguts dels nivells A1, A2 i B1 del Consell d'Europa per a l'ensenyament de les llengües?

Demana-li ajuda per determinar uns objectius d'aprenentatge.

Exemple

- Estic cursant un nivell bàsic. Pots indicar-me uns objectius realistes d'aprenentatge del català per mitjà de la conversa amb tu?

- Digues-li que et guïï en la pràctica de conversa oral que vols dur a terme.

Exemple

—Em pots preparar un pla de treball detallat amb indicació de temes, continguts, activitats i un calendari que em guïï en la pràctica de conversa oral? Puc dedicar dues hores setmanals a la conversa en català durant dos mesos.

- Demana-li que t'indiqui recursos per aprendre i per poder practicar la llengua catalana, segons els objectius que tinguis.

Exemples

—Estudio en una universitat catalana. M'interessa conèixer recursos o activitats per aprendre el català i tu ets expert en aquesta qüestió. Hi ha algun curs de català en línia que em permeti aprendre la llengua?

—Pots recomanar-me tres recursos gratuïts per aprendre vocabulari bàsic en català i proporcionar-me una breu explicació de cadascun?

- **Indica-li que faci servir la llengua (estructures gramaticals, vocabulari) adequada al teu nivell.**

Exemple

—Tinc un nivell B1 de llengua catalana. Parla'm, sisplau, amb unes estructures i un vocabulari que no estiguin per damunt d'aquest nivell.

- Proposa-li que t'indiqui temes de conversa adequats al nivell de llengua en què et trobes.

Exemple

—Quins són els temes de conversa més habituals en un nivell bàsic d'una llengua? Tria'n un i parlem!

- Demana-li que et posi exemples de converses orals amb les característiques que t'interessin, a fi que et puguin ajudar en les teves converses reals.

Exemple

—Pots representar un diàleg entre dos estudiants en una aula abans de fer un examen? La llengua que han de fer servir és la catalana en un nivell bàsic. Un d'ells ha preparat molt bé l'examen i l'altre no ha tingut temps d'estudiar i pensa que suspendrà.

- Digues-li que et posi exemples de textos orals senzills de tipologies diferents adequats al teu nivell i al teu perfil, que et serveixin de model o inspiració.

Exemples

—Visites el despatx de la gestió acadèmica de la teva facultat. Formules al responsable una queixa oral breu perquè no apareixes a les llistes de classe de les assignatures a què t'has matriculat. Com seria aquesta queixa?

—Tens un nivell bàsic de català i vols aprendre'n més. Truques al servei lingüístic de la teva universitat i demanes informació dels cursos en un català propi del nivell que tens i de manera clara, directa i educada.

- **Indica-li que elabori una llista d'estructures senzilles en català per a situacions comunicatives concretes, amb l'equivalència en la teva llengua.**

Exemples

—Dona'm una mostra d'estructures bàsiques del català que puc fer servir si vull demanar un cafè al bar. Dona'm l'equivalència de cada estructura en castellà.

—Dona'm una mostra de frases curtes per presentar-me en català davant uns amics de manera clara, directa i senzilla. Podries traduir-les a la meua llengua, l'anglès?

—Prepara'm una mostra de frases senzilles en català per demanar aclariments a un docent sobre un examen. Dona'm l'equivalència en italià.

—Prepara'm una mostra de frases senzilles que em puguin servir per demanar com es va a un lloc concret dins un campus universitari.

- Demana-li reelaboracions o variants de les converses que hi mantens. Digues-li que les resumeixi totalment o parcialment, que ofereixi respostes alternatives a les que ha donat, que en tradueixi fragments. Tot plegat amb l'objectiu de tenir versions diverses d'un mateix text per millorar la comprensió oral del català.

Exemple

—Em podries resumir la teva resposta en un parell de frases de comprensió fàcil?

- Proposa-li activitats de joc de rol. Pots dir-li que parli com el personatge que li indiquis i amb el registre o estil que estableixis.

Exemples

—Farem un joc de rol. Imagina't que ets un cambrer en un restaurant. Jo et demanaré menjar i tu contestaràs amb frases curtes i senzilles d'un nivell bàsic de llengua catalana. Fes servir frases adequades a aquesta situació. Corregeix-me els errors de llengua.

—Ets una professora de conversa de nivell bàsic. Assumirem rols: jo faré d'estudiant A i tu seràs l'estudiant B en un diàleg senzill. Pots començar amb una frase breu i esperar que jo respongui abans de continuar. Si m'equivoco, corregeix-me de manera clara i senzilla.

- **Demana-li que elabori activitats de comprensió oral a partir de les converses que ja hi has mantingut.** Indica-li que et proposi diferents tipus de preguntes (resposta oberta, cert o fals, omplir buits, per exemple) i que et corregeixi les respostes o que te les doni.

Exemples

—Acabem de tenir una conversa interessant sobre la meva família. Em pots explicar una història inventada sobre una altra família i després fer-me preguntes de cert o fals sobre el que hauràs explicat? Indica'm si m'equivoco en les respostes.

—M'ha agradat molt la nostra conversa sobre diferents personatges catalans famosos. Penjaré una foto d'una jugadora del Barça que a mi m'agrada molt. Me'n pots fer una descripció física, amb un vocabulari fàcil, propi d'un nivell bàsic o elemental? A continuació, fes-me preguntes de resposta oberta sobre la descripció que hauràs fet.

—M'agraden molt els contes tradicionals. Em pots explicar un conte senzill, fent servir un vocabulari fàcil, i després fer-me preguntes sobre el relat? Necessitaré que em diguis si les respostes són correctes.

- Demana-li de participar en jocs per practicar la llengua.

Exemples

- Vull jugar a endevinar paraules. Pensa en una paraula que correspongui al nivell bàsic de català que designi una acció o un objecte. Jo et faré preguntes breus per endevinar-la. No em diguis la solució fins que jo l'endevini. Aleshores canviarem els papers i seràs tu qui hauràs d'endevinar la paraula que jo hauré triat.
- Et penjaré una foto d'una habitació. Vull que em donis definicions dels objectes que hi apareixen. Jo intentaré endevinar el nom de l'objecte a partir de la definició. No em donis la solució fins que no endevini la paraula.
- Digue'm cinc paraules en català de vocabulari de nivell bàsic que formin part del lèxic de l'alimentació i afegeix-hi una paraula que no hi estigui relacionada. Intentaré endevinar quina és aquesta paraula.

- Digues-li que et prepari una llista de vocabulari rellevant del tema de la conversa, que defineixi aquest vocabulari i que construeixi activitats per practicar-lo. **Pots indicar a ChatGPT que et doni la solució de les activitats.**

Exemples

- Vull que parlem sobre el servei d'activitat física d'una universitat i sobre les activitats esportives que m'agradaria practicar al campus. Abans de començar la conversa, pots dir-me vint paraules clau relacionades amb aquest tema?
- He d'anar a la biblioteca a buscar un llibre. Pots indicar-me el vocabulari habitual per fer aquesta gestió?
- Em pots proporcionar un vocabulari bàsic relacionat amb les emocions (d'unes vint paraules) i crear oracions simples i fàcils d'entendre amb aquests mots?

- Demana-li un vocabulari bilingüe del tema de la conversa, i que et digui frases d'exemple en català amb aquest vocabulari.

Exemple

- Estudio geografia a la universitat. Em podries preparar un vocabulari dels termes més rellevants d'aquesta disciplina en català amb l'equivalència en rus i amb una frase d'exemple en català per a cada terme?

- Fes-li preguntes sobre sinonímia o altres fenòmens relacionats amb el sentit.

Exemples

- Em pots indicar sinònims en català de les paraules *acollida*, *ajudar*, *voluntari*?
- Em pots dir una paraula catalana que sigui antònima de *valent*?
- Em pots formular una comparació del fenomen del qual parlem?
- Podries crear una metàfora sobre l'aprenentatge col·laboratiu?

- Demana-li explicacions, paràfrasis o definicions de paraules, conceptes o aspectes que hagin aparegut a la conversa.

Exemples

- Fes-me una paràfrasi de la frase següent: “El desconeixement d'aquesta normativa universitària no eximeix de complir-la.”
- Què significa l'expressió “tocar el dos”? Me la pots definir i posar exemples en què aparegui ben emprada, amb frases clares i senzilles?
- Què s'entén per “tàndem lingüístic”?

- Fes-li preparar activitats que relacionin paraules de la teva llengua amb paraules catalanes.

Exemple

- Elabora exercicis de vocabulari en què jo pugui relacionar paraules de l'italià, la meua llengua, amb paraules catalanes. Agrupa els exercicis per centres d'interès com la família, el menjar, les aficions, etc.

Per obtenir informació mentre converseu

Pots necessitar informació de ChatGPT relacionada amb els teus interessos com a persona nouvinguda mentre hi converseu. Si vols una informació rigorosa, fidedigna i actualitzada, has d'anar amb cautela. La que et proporciona ChatGPT sovint és prou correcta, però hi pot haver biaixos o errors en les respostes, o que algunes dades siguin inventades. En la versió de ChatGPT que no és de pagament, a més, la informació no sol estar actualitzada. És recomanable, doncs, que contrastis sempre la informació que et proporciona.

Quan parlem de llengua també ho fem, és clar, de cultura. **Fes preguntes a ChatGPT relacionades amb aspectes culturals (tradicions, folklore, costums, festes, literatura, música, teatre, esports, mitjans de comunicació, tota mena de productes culturals, gastronomia...).** Deixant de banda l'escull de l'actualitat de la informació, en general les respostes que dona ChatGPT a aquestes preguntes són força encertades, especialment si se li demanen aspectes concrets i ben especificats i no se li planteja fer llistes o enumeracions.

Exemples

- Em pots dir algunes de les tradicions més rellevants de la cultura catalana? Em pots explicar en què consisteixen?
- Quins són els plats típics de la cuina catalana? Em pots especificar quines són les postres més característiques?
- Pots explicar-me l'origen de la festa de Sant Jordi i en què consisteix?
- Pots dir-me algunes sèries catalanes de televisió que siguin populars, i explicar-me'n breument l'argument?

Si vols saber coses sobre Catalunya (ciutats, universitats, llocs per visitar, monuments més emblemàtics...) o qüestions generals sobre aspectes socials relacionats amb la llengua catalana (nombre de parlants, usos del català per àmbits...) pots demanar informació a ChatGPT. Normalment, a més de la informació que et facilita, t'adreça a webs amb informació oficial i posada al dia, com la que proporcionen l'administració i els principals serveis a la ciutadania.

Exemples

- Quantes persones parlen català a Catalunya?
- Quantes persones tenen el català com a primera llengua?
- En quina franja d'edat hi ha més persones catalanoparlants?
- El català és una llengua que ajuda a integrar les persones nouvingudes?
- Quins són els llocs més emblemàtics de Catalunya? I de la ciutat de Tarragona?
- Quines són les entitats culturals més representatives de la ciutat de Lleida?

ChatGPT et pot proporcionar informació força encertada sobre aspectes generals de política lingüística universitària. Tingues en compte, però, que els webs de les universitats et poden aclarir aspectes concrets i que els serveis lingüístics universitaris t'ajuden a resoldre de manera del tot fiable tota mena de dubtes sobre les llengües a la universitat.

Exemples

- Les persones amb formació universitària solen saber català a Catalunya?
- Quines llengües es fan servir a les universitats catalanes?
- Un alumne pot demanar al professor que canviï la llengua de la classe a la universitat?
- Què s'entén per “seguretat lingüística”?
- Què s'entén per “acollida lingüística” a les universitats catalanes?
- Què puc fer com a estudiant nouvingut per integrar-me a la universitat des del punt de vista lingüístic i cultural?
- Quines actituds lingüístiques serien respectuoses amb la realitat lingüística de la nova universitat on estudiaré?
- Quins són els prejudicis més habituals relacionats amb la llengua a les universitats catalanes?

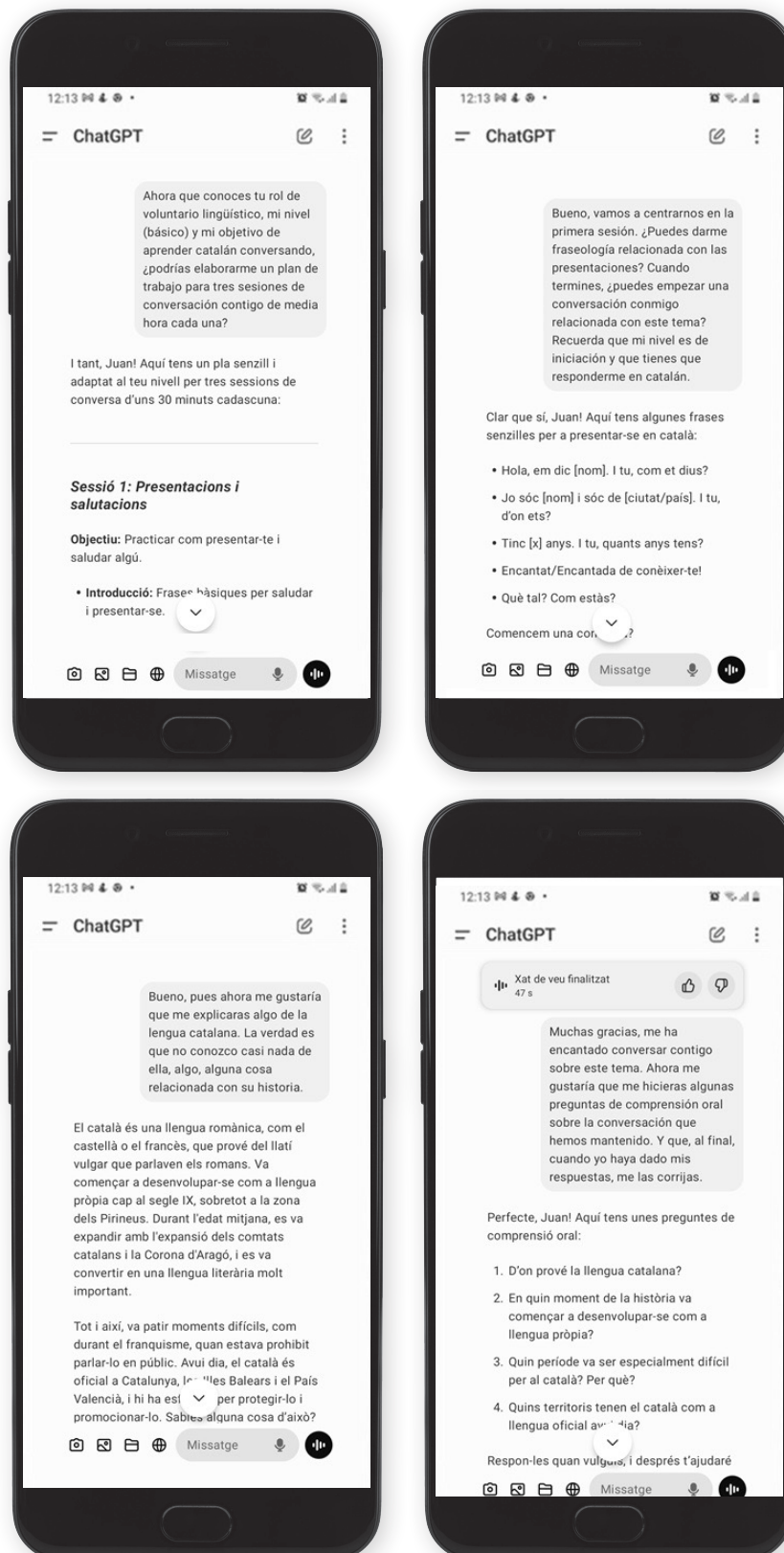
Recorda que ChatGPT sempre sol donar una resposta o altra, amb més o menys encert. De vegades no respon preguntes directes sobre una qüestió, però sí que ho fa si se li fa assumir un rol específic. Per exemple: **si vols informar-te de temes controvertits com ara qüestions de política, et pot donar diversos punts de vista d'acord amb el rol que li hagi atorgat.**

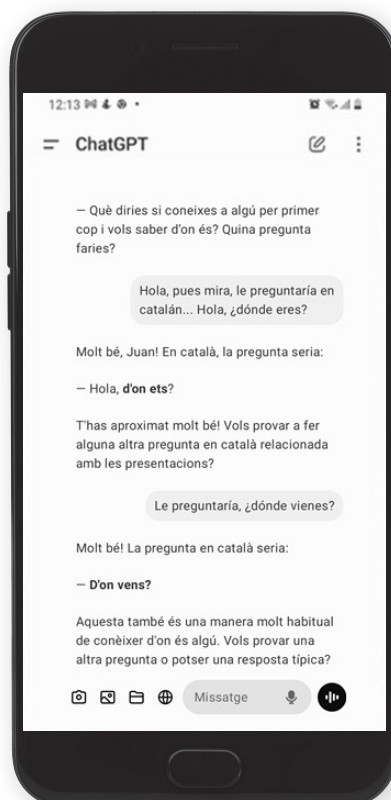
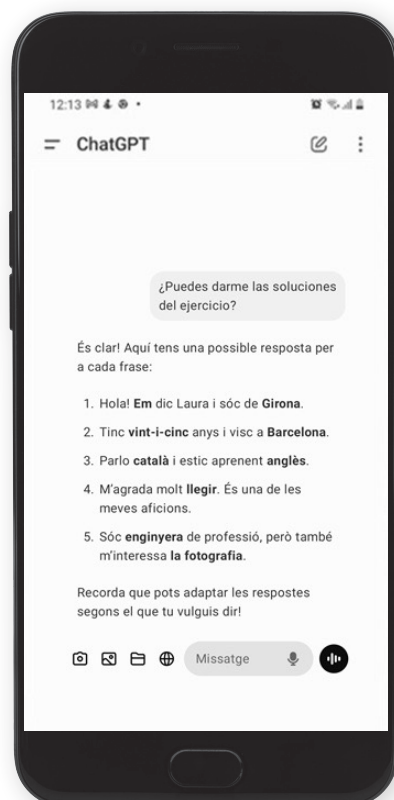
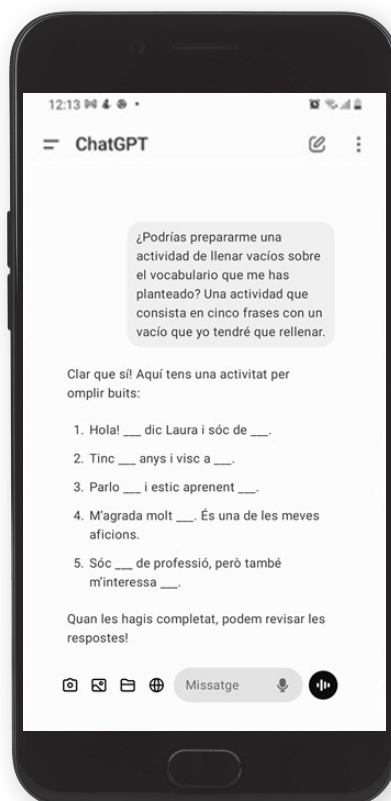
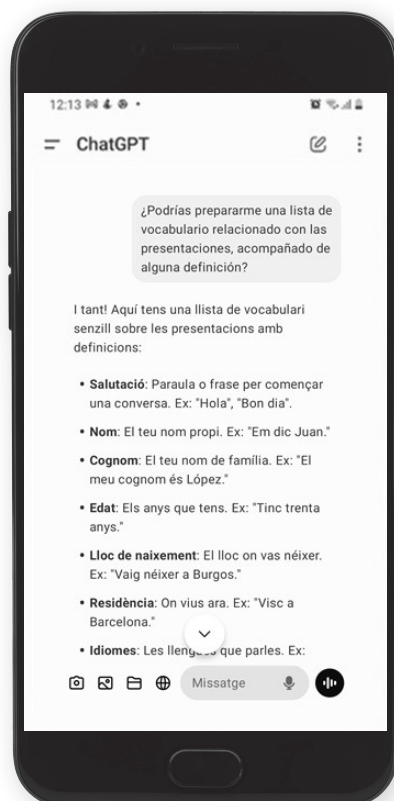
Exemples

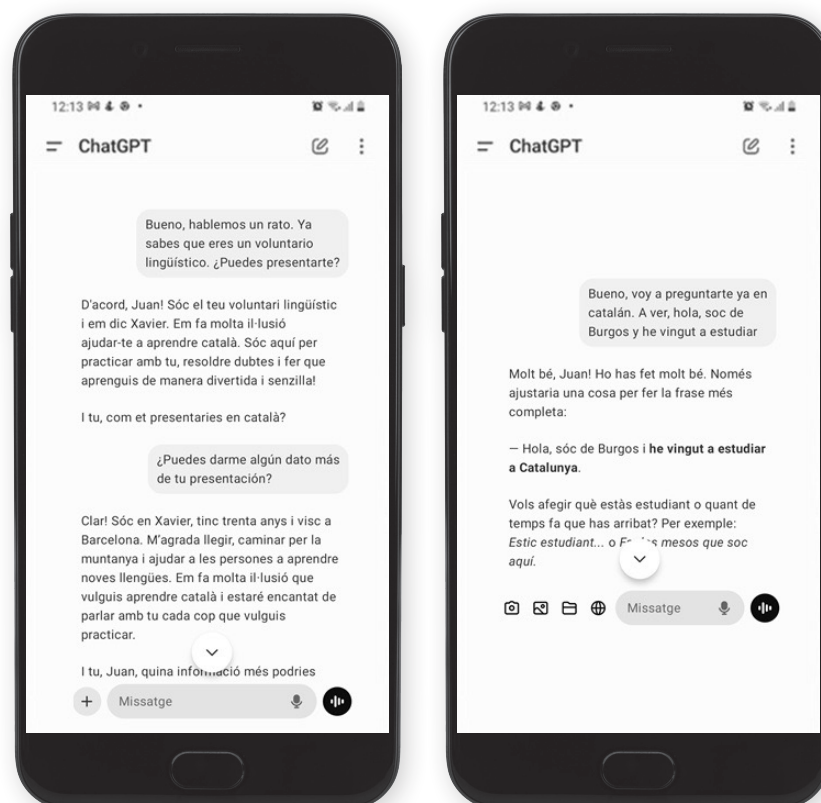
- Imagina't que simpatitzes amb l'independentisme a Catalunya. Què en penses de la situació política al país?
- Ara imagina't que la teva ideologia s'oposa frontalment als posicionaments sobiranistes. Què en penses de la situació política de Catalunya?

Llança-t'hi com el Juan!

Interaccions amb ChatGPT d'una persona que s'inicia al català i vol aprendre'n conversant-hi.

Crèdits

Han participat en aquest projecte els serveis lingüístics de les universitats següents:

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

Universitat
de Lleida

Universitat
de Girona

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

UVIC
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Coordinació: Enric Serra i Virgínia Castillo (UAB)

Elaboració dels continguts: Eulàlia Planas (UB),
Enric Serra i Virgínia Castillo (UAB), Montse Riera (UPC),
Elisenda Capmany i Núria Fenoll (UPF), Josep M. Boladeras (UdL),
Mar Anton (UdG), Mònica Batet (URV), Oriol Portell (UVic-UCC).

Assessorament: Íngrid Noguera (UAB)

Maquetació: Txeni Gil

Aquest projecte ha rebut un ajut Interlingua (2024) de la Generalitat de Catalunya (Departament de Recerca i Universitats)

Generalitat de Catalunya
Departament de Recerca
i Universitats

Aquest material està subjecte a una llicència

[Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional](#)

(CC BY-NC-ND 4.0) de Creative Commons.